

Temeljem odredbi članka 15. stavka 5. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“, broj 140/05), Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga je na sjednici održanoj dana 30. prosinca 2010. donijela

**Uputu
o
obliku i sadržaju objava povlaštenih informacija sukladno Zakonu o tržištu kapitala**

I. Općenito

Cilj ove Upute je dati pobliže tumačenje odredaba Zakona o tržištu kapitala koje se odnose na ad - hoc objave informacija koje su ovim zakonom određene kao povlaštene informacije, a za koje, prema Zakonu, za izdavatelja financijskih instrumenata postoji obveza obavješćivanja javnosti. Ističemo kako se tu radi o izdavateljima financijskih instrumenata koji su uvršteni na uređeno tržište u Republici Hrvatskoj ili za koje je podnesen zahtjev za uvrštenje na takvom tržištu.

Napominjemo kako se ova Uputa odnosi isključivo na način na koji izdavatelji izvršavaju svoje obveze objave u vezi s povlaštenim informacijama, a ne razrađuje detaljno institut povlaštenih informacija i zlouporabe povlaštenih informacija. Isto tako, ova uputa ne razrađuje detaljno niti postupanja osoba koje nisu izdavatelji, odnosno osoba koje su izdavatelji financijskih instrumenata koji nisu uvršteni na uređeno tržište.

Uputa ne može nadomjestiti ili zamijeniti odnosne odredbe Zakona o tržištu kapitala, ali može pomoći u uspostavljanju dobre regulatorne prakse koja će služiti istoj svrsi i cilju kojem služe i odredbe Zakona o tržištu kapitala uređujući ovu materiju. Osobe kojima je ova Uputa namijenjena su izdavatelji financijskih instrumenata uvrštenih na Uređeno tržište čiji operater je Zagrebačka burza. Znači, ova uputa se ne odnosi na izdavatelje financijskih instrumenata koji su uvršteni na Multilateralnu trgovinsku platformu kojom upravlja isti operater, ali preporuča se i toj kategoriji izdavatelja da svoju praksu u postupanju s povlaštenim informacijama, mutatis mutandis, uskladi s ovom Uputom.

II. Pravni okvir

Općenito, materija povlaštenih informacija uređena je Zakonom o tržištu kapitala (narodne novine 88/08, 146/08 i 74/09), pri čemu je obveza izdavatelja na ad-hoc objave nekih povlaštenih informacija propisana člankom 459. tog Zakona. Nadalje, člankom 460. istog zakona propisano je i ponašanje izdavatelja u vezi s eventualnim izmjenama informacija koje su objavljene prema članku 459. Zakona

Odredba članaka 459. i 460. Zakona o tržištu kapitala glase:

Članak 459.

(1) Izdavatelj financijskog instrumenta obavezan je bez odgode obavješćivati javnost o povlaštenim informacijama koje se neposredno odnose na tog izdavatelja, pri čemu je obavezan osigurati da je informacija potpuna, istinita i sadržajno točna.

(2) Izdavatelju nije dopušteno obavještavati javnost o informacijama iz ovog članka u okviru promidžbene aktivnosti na način koji bi mogao dovoditi u zabludu.

(3) Izdavatelj je dužan obavijestiti javnost prema odredbama ovog članka na način koji omogućuje brz pristup informaciji i mogućnost potpune, točne i pravovremene ocjene iste, primjenjujući na odgovarajući način odredbe članaka od 438. do 445. ovog Zakona. Uz tu obvezu, izdavatelj je obavezan tijekom odgovarajućeg razdoblja na svojim internetskim stranicama objavljivati sve povlaštene informacije koje je obavezan javno objavljivati.

(4) Agencija će pravilnikom pobliže propisati koje bi informacije mogle biti uzete u obzir pri donošenju odluke o objavi povlaštenih informacija iz stavka 1. ovog članka.

Članak 460.

Svaku značajnu promjenu u pogledu informacija iz članka 459. ovog Zakona koje su već objavljene, izdavatelj mora objaviti odmah nakon što je do te promjene došlo, na isti način na koji je objavljena izvorna informacija.

Valja napomenuti kako su ovim odredbama Zakona u pravni poredak Republike Hrvatske unesene odredbe smjernice Eu br. 2003/6 o zlouporabi povlaštene informacije i manipulaciji tržištem, kao i da je sam pojam povlaštene informacije, također po uzoru na spomenutu smjernicu, određen člankom 455. Zakona.

III. Forma i struktura obavijesti kojom izdavatelj financijskih instrumenata obavještava javnost o povlaštenim informacijama koje se odnose neposredno na tog izdavatelja

Odredbe Zakona o tržištu kapitala, preciznije članka 459. Zakona, propisuju obvezu izdavatelja da, bez odgode, obavještava javnost o povlaštenim informacijama koje se neposredno odnose na tog izdavatelja. Iako odredbe Zakona ne preciziraju formu i strukturu takvih obavijesti, članak 459. zakona, ipak postavlja određene uvjete i zabrane kojima se mora udovoljiti pri izvršavanju ove obveze, i to:

1. izdavatelj je dužan osigurati da je informacija potpuna, istinita i sadržajno točna,
2. nije dopušteno obavještavati javnost o povlaštenim informacijama u okviru promidžbene aktivnosti na način koji bi mogao dovoditi u zabludu
3. izdavatelj je dužan obavijestiti javnost na način koji omogućuje brz pristup informaciji i mogućnost potpune, točne i pravovremene ocjene iste, primjenjujući na odgovarajući način odredbe o objavljivanju informacija članaka 438. do 445. Zakona, te je obavezan povlaštene informacije objavljivati i na svojim internetskim stranicama

Uzevši u obzir gore navedeno, držimo da bi objave povlaštenih informacija, uključujući tu i dostavu tih informacija burzi, trebale sadržavati sljedeće detalje:

- uvodni dio obavijesti (zaglavlje) koji mora tu obavijest jasno isticati kao obavijest o povlaštenim informacijama sukladno članku 459. Zakona o tržištu kapitala

- uvodni dio obavijesti mora imati i istaknut osnovni, prepoznatljivi sadržaj objave (u vidu naslova teksta ili na neki drugi način)
- u slučaju da se u jednoj obavijesti objavljuje više povlaštenih informacija, uvodni dio obavijesti mora sadržavati više naslova koji se odnose na pojedine informacije

Tipični naslovi mogu biti:

- problemi likvidnosti/prezaduženosti
- spajanja, pripajanja i akvizicije (M&A)
- poslovni pokazatelji/financijska slika poslovanja
- isplate dividendi
- suradnja/zajednički pothvati
- promjene kapitala
- strateške poslovne odluke
- ključni zaposlenici
- pravna pitanja/sporovi i drugi postupci, i

Pored gore navedenih, izdavatelji mogu navesti i drugačije naslove koji, prema procjeni izdavatelja, odražavaju osnovni i prepoznatljivi sadržaj objave

- uvodni dio obavijest mora sadržavati tvrtku i sjedište izdavatelja
- uvodni dio obavijesti mora sadržavati međunarodne jedinstvene identifikacijske brojeve (ISIN) i burzovne oznake (ticker) financijskih instrumenata koje je izdao taj izdavatelj i koji su uvršteni na uređeno tržište ili je za njih podnesen zahtjev za uvrštenje. Također, navesti i uređeno tržište na kojem se istim trguje ili je podnesen zahtjev za uvrštenje, uključujući tu i precizno navođenje segmenta uređenog tržišta na kojem je financijski instrument uvršten ili na koji se odnosi zahtjev za uvrštenje.

Nadalje, a kako bi se postigla potpunost objavljene informacije, sljedeći detalji moraju biti navedeni u daljnjem tekstu obavijesti:

- datum na koji su se dogodile činjenice koje tvore povlaštenu informaciju. pritom, ključan je datum na koji su se okolnosti/događaji koje tvore povlaštenu informaciju pojavile/dogodile, a ne datum odluke izdavatelja o objavljivanju tih povlaštenih informacija. U slučajevima kada se radi o okolnostima koje su izvan izdavatelja, a ipak se neposredno odnose na izdavatelja, važno je navesti i trenutak kada je izdavatelj saznao za te okolnosti. Tako, primjerice, kada se radi o sudskoj presudi u sporu u kojem je izdavatelj bio stranka, valja navesti i točan datum kada je izdavatelj saznao za tu presudu.

U slučajevima kada je izdavatelj iskoristio mogućnost da, sukladno i pod uvjetima iz 461. Zakona, odgodi objavljivanje povlaštene informacije, te je nakon toga odlučio da je vrijeme da ta zatajena informacija bude objavljena, informacija se objavljuje prema okolnostima koje su postoje u vrijeme objave. Nije potrebno opisivati razvoj događaja u vremenu u kojem je izdavatelj koristio mogućnost odgode povlaštene informacije.

- sažeto pojašnjenje u kojoj mjeri se objavljena informacija odnosi izravno na izdavatelja, izuzev ako je ovo jasno iz samog teksta objave
- pojašnjenje razloga zbog kojih je vjerojatno da bi takva informacija mogla imati značajan utjecaj na cijene financijskih instrumenata izdavatelja, izuzev kada je ovo jasno iz samog teksta objave. U slučaju sklapanja ugovora značajnih za izdavatelja (u smislu vrijednosti ugovora, ali i na drugi način), valja navesti elemente ugovora koji su ključni za cjenovnu osjetljivost informacije. Ovdje bi trebali biti prikazani ključni uvjeti takvih ugovora, a u slučaju da se radi o stjecanju ili otpuštanju značajnih udjela u drugim društvima, jedan od ključnih uvjeta je i približna naknada ugovorena u takvom pravnom poslu. Obzirom da su ovi čimbenici ključni za procjenu informacije od strane ulagatelja, dužnost objave ovih detalja ne može biti isključena ugovorenom klauzulom tajnosti odredbi ugovora..

Objavljena informacija treba biti koncizna, po mogućnosti ne prelazeći 20 linija teksta. Obavijest ne bi trebala sadržavati citirane izjave članova uprave ili nadzornog odbora izdavatelja, kao ni izjave drugih ugovornih strana u sklopljenim ugovorima.

IV. Neprimjerene objave informacija

Objave informacija, koje očito ne odgovaraju zakonskim uvjetima koji se odnose na postojanje i način objave povlaštene informacije, primjerice objave koje su očito vid promidžbe, predstavljaju zlouporabu instituta objave povlaštene informacije, budući da ovakve objave otežavaju javnosti brzo prepoznavanje i analizu onih informacija koje su doista značajne za donošenje ulagačkih odluka. Ponavljanje informacija, nepotrebno citiranje izjava članova uprave i nadzornog odbora ili komentiranje općenitih ekonomskih trendova, također ne bi trebalo biti dio sadržaja objave povlaštene informacije.

Valja naglasiti i da objavljivanje punih financijskih izvještaja izdavatelja ne bi trebalo biti praksa u okviru objave povlaštene informacije. Naime, iako financijski izvještaji mogu biti predmetom razotkrivanja u okviru izvršenja obveze objave povlaštene informacije, sama objava mora biti usredotočena na povlaštenu informaciju (npr. značajan rast dobiti) ili relevantne poslovne pokazatelje, a ne na cijeli sadržaj financijskih izvještaja koji, ovisno o okolnostima, mogu biti preopsežni.

V. Objavljivanje značajnih promjena u pogledu već objavljenih informacija

U slučaju kada su se okolnosti na koje se odnosila ranije objavljena informacija promijenile u tolikoj mjeri da je to značajno za procjenu financijskog instrumenta od strane ulagatelja, takvu promijenjenu informaciju valja objaviti odmah nakon što je do promjene došlo.

Objave promjena objavljenih informacija trebaju sadržavati:

- uvodni dio obavijesti (zaglavlje) u kojem je obavijest istaknuta kao objava značajne promjene u pogledu ranije objavljenih informacija, sukladno članku 460. Zakona o tržištu kapitala

- uvodni dio obavijesti mora imati i istaknut osnovni, prepoznatljivi sadržaj objave (u vidu naslova teksta ili na neki drugi način)
- tvrtku i sjedište izdavatelja
- uvodni dio obavijesti mora sadržavati međunarodne jedinstvene identifikacijske brojeve (ISIN) i burzovne oznake (ticker) financijskih instrumenata koje je izdao taj izdavatelj i koji su uvršteni na uređeno tržište ili je za njih podnesen zahtjev za uvrštenje. Također, navesti i uređeno tržište na kojem se istim trguje ili je podnesen zahtjev za uvrštenje, uključujući tu i precizno navođenje segmenta uređenog tržišta na kojem je financijski instrument uvršten ili na koji se odnosi zahtjev za uvrštenje
- datum objave izvorne informacije i način na koji je objavljena
- sadržaj informacije o promijenjenim okolnostima
- datum na koji su se dogodile promjene okolnosti koje tvore povlaštenu informaciju
- sažeto pojašnjenje u kojoj mjeri se objavljena informacija odnosi izravno na izdavatelja, izuzev ako je ovo jasno iz samog teksta objave
- pojašnjenje razloga zbog kojih je vjerojatno da bi takva informacija mogla imati značajan utjecaj na cijene financijskih instrumenata izdavatelja, izuzev kada je ovo jasno iz samog teksta objave.

VI. Ispravak objavljene informacije

U slučaju kad je objavljena informacija koja nije točna ili istinita, ovo mora biti ispravljeno odmah i to putem nove, točne i istinite, objave povlaštene informacije.

Ispravak objave povlaštene informacije mora sadržavati sljedeće detalje:

- uvodni dio obavijesti (zaglavlje) u kojem je obavijest istaknuta kao ispravak objave povlaštene informacije
- uvodni dio obavijesti mora imati i istaknut osnovni, prepoznatljivi sadržaj objave (u vidu naslova teksta ili na neki drugi način)
- tvrtku i sjedište izdavatelja
- uvodni dio obavijesti mora sadržavati međunarodne jedinstvene identifikacijske brojeve (ISIN) i burzovne oznake (ticker) financijskih instrumenata koje je izdao taj izdavatelj i koji su uvršteni na uređeno tržište ili je za njih podnesen zahtjev za uvrštenje. Također, navesti i uređeno tržište na kojem se istim trguje ili je podnesen zahtjev za uvrštenje, uključujući tu i precizno navođenje segmenta uređenog tržišta na kojem je financijski instrument uvršten ili na koji se odnosi zahtjev za uvrštenje

- datum objave i sadržaj ranije objavljene informacije i način objave takve informacije
- izjavu kako je ranije objavljena informacija bilo neistinita, te sadržaj istinite informacije
- datum na koji su se okolnosti koje tvoje istinitu informaciju dogodile
- sažeto pojašnjenje u kojoj mjeri se objavljena informacija odnosi izravno na izdavatelja, izuzev ako je ovo jasno iz samog teksta objave
- pojašnjenje razloga zbog kojih je vjerojatno da bi takva informacija mogla imati značajan utjecaj na cijenu financijskih instrumenata izdavatelja, izuzev kada je ovo jasno iz samog teksta objave

VII. Zaključno

Ovu uputu valja koristiti kao materijal kojim se daju osnovne smjernice u pogledu oblika i sadržaja objave kod izvršavanje obveze objavljivanja povlaštene informacije. Ona, pritom, nije obrazac za doslovnu primjenu, već joj je cilj biti smjernica izdavatelju koji se kod objave povlaštene informacije treba voditi okolnostima svakog posebnog slučaja i nastojati prikazati informaciju na način koji će ulagatelju omogućiti najbolji uvid ne samo u informaciju već i na učinke koje ta informacija ima na cijenu financijskog instrumenta na koji se odnosi.

KLASA: 011-02/10-04/29
 URBROJ: 326-01/10-1
 Zagreb, 30. prosinca 2010. godine

ZAMJENIK PREDSJEDNIKA UPRAVE

Željko Kopčić